

[Justitsministeren.]

til Landet, og at jeg derfor ikke kunde have en saadan Beskyldning siddende paa Justitsministeren, naar den blev gentaget og man blev opfordret til at rejse Tiltale. Det maatte være ganske uafhængigt af, hvor taabelig Beskyldningen i sig selv forekom mig, og den maatte forekomme mig temmelig taabelig, da jeg ikke kunde se, hvilken Art af Interesse specielt jeg kunde have i Begunstigelse af kommunistiske Provokatører.

Ministeriets Skrivelse blev af Rigsadvokaten sendt til Statsadvokaten i Sønderborg til videre Foranstaltning den 12. September 1938, og Statsadvokaten rejste, efter at der var foretaget foreløbige Afhøringer i Sagen, ved Anklageskrift af 20. Oktober 1938 Tiltale mod Frits Clausen for Overtrædelse af Straffelovens §§ 267 og 268 i Anledning af den før nævnte Udtalelse.

Straffelovens § 267 er, som bekendt, den almindelige Straffebestemmelse for Ærekrænkelse, herunder ærefornærmende Sigelse, medens § 268, der hjemler Straf af Hæfte eller Fængsel indtil 2 Aar, rammer den saakaldte Bagvaskelse, nemlig Sigelse, der er fremsat eller udbredt imod bedre Vidende.

Justitsministeren eller Justitsministeriet har som sædvanlig ikke haft noget at gøre med den nærmere Udformning af Tiltalen og saaledes heller ikke truffet nogen som helst Afgørelse med Hensyn til, at Straffelovens § 268 skulde paaberaabes i Anklageskriftet. Det kan jo ikke være den ærede Forespørgger ubekendt, at det er fast Praksis her i Landet, at Anklagemyndigheden, hvor den i Medfør af Retsplejelovens § 725, Stk. 3, i det offentlige Interesse rejser Tiltale i Ærefornærmelsessager, foruden § 267 altid paaberaaber sig § 268, hvor det anses for muligt, at denne Bestemmelse kan komme til Anvendelse. Naar Anklagemyndigheden indtager dette Standpunkt, er det for ikke paa Forhaand at afskære Domstolene fra at henføre Forholdet til § 268, saafremt det, der oplyses under Domsforhandlingen, giver Grundlag for at henføre Forbrydelsen under denne Straffebestemmelse. Om denne Praksis synes Pressen eller Dele af Pressen at være uvidende. Jeg troede ikke, at Juristerne var det. Denne Praksis er i hvert Fald ikke indført eller ændret af mig. Noget andet er, at en Tiltale som den foreliggende efter Justitsministeriets og Anklagemyndighedens Opfattelse ogsaa i dette Tilfælde var velbegrundet. Sigtelsen gik ud paa, at Justitsministeren skulde have indsmuglet, altsaa bragt ind i Landet paa illegitim Maade, kommunistiske

Provokatører. Da denne Beskyldning maatte forekomme aldeles meningsløs, og da Justitsministeriet var klar over, at det ikke, selv om hele Justitsministeriets Materiale vedrørende samtlige politiske Flygtninge havde staaet til Frits Clausens Disposition, vilde være muligt for ham at finde nogen som helst Støtte for den Art Beskyldninger, har der ogsaa efter Justitsministeriets For mening været fuld Føje for Tiltalen, som den blev rejst.

Paa det politiske Møde i Holbæk den 4. September 1938, hvor Frits Clausen som før nævnt gentog sine Beskyldninger mod Justitsministeren, fremførte han som Begrundelse herfor forskellige Oplysninger vedrørende den senere meget omtalte tyske politiske Flygtning Werner Calm, kaldet Claus Minz. Disse Oplysninger viste sig til en vis Grad at være overensstemmende med det, der faktisk var passeret med Hensyn til den nævnte Emigrant. Om denne Sag har jeg for nylig givet en udførlig Redegørelse til Pressen. Denne Sag kunde imidlertid lige saa lidt som nogen anden give noget som helst Grundlag for en Beskyldning for Indsmugling af politiske Provokatører.

Jeg havde tænkt mig i saa Henseende at kunne henvise til denne Redegørelse til Pressen, men foranlediget af enkelte Udtalelser af den ærede Forespørgger, der syntes forbavset over, at Justitsministeriets Stilling var forskellig ved første og anden Henvendelse fra Calms Søster, skal jeg dog lige oplyse, at Andragendet blev i første Omgang afslaaet, fordi vi ikke følte os overbevist om, at vedkommende var udsat for Livsfare, fordi hans Tilknytning til Danmark var forholdsvis ringe, og endelig fordi der ikke var nogen Sikkerhed for senere at komme af med ham igen. Men hans Søster henvendte sig derefter personlig i Justitsministeriet og anmodede indtrængende om Sagens Genoptagelse, idet hun til Støtte herfor anførte, at han ikke havde nogen som helst Mulighed for at komme andetsteds hen direkte fra Rusland, medens der derimod var Haab om, at han kunde faa Lov til at komme ud af Rusland, hvis han kunde faa Pas hertil, og herved tilføjede hun, at det var hans Mening at udvandre til Sydamerika. Det var imidlertid ikke tilstrækkeligt for mig. Det blev endvidere oplyst, at der her i Landet var sikret ham tilstrækkelige Pengemidler til at dække Udgifterne ved hans Ophold her og ved hans senere Rejse til Sydamerika; og saa kommer det, der for mig var afgørende: den herværende Hjelpekommité for de jødiske Flygtninge, den Komi-